

Sygn. akt VIII C 989/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 1 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G.
przeciwko H. O.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 219,88 zł. (dwieście dziewiętnaście złotych osiemdziesiąt osiem groszy),
2. oddala powództwo,
3. zasądza od powoda B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. na rzecz pozwanego H. O. kwotę 600 zł. (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 989/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 27 listopada 2014 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od H. O. kwoty 4.942 zł. z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany w dniu 21 kwietnia 2009 r. zawarł z (...) Bank S.A. umowę kredytu gotówkowego nr (...). Wobec braku spłaty zadłużenia, w dniu 27 marca 2014 r. wymieniony bank, który zmienił nazwę na (...) Bank (...) S.A., zbył wierzytelność przysługującą wobec pozwanego na rzecz powoda. Na dzień 26 listopada 2014 r. zadłużenie pozwanego zostało potwierdzone w wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda i wynosiło 2.683,10 zł. tytułem należności głównej, 1.945,34 zł. tytułem odsetek oraz 313 zł. tytułem kosztów.

(pozew k. 3- 5)

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na wątpliwości co do prawidłowości miejsca zamieszkania pozwanego.

(postanowienie k. 5 v.)

W piśmie złożonym w dniu 22 stycznia 2015 r. powód podtrzymał żądanie pozwu oraz wyjaśnił, że dochodzone roszczenie stało się wymagalne w dniu 4 lutego 2012 r. w związku z wypowiedzeniem umowy przez pierwotnego

wierzyciela. Następnie pierwotny wierzyciel wystawił bankowy tytuł egzekucyjny oraz na jego podstawie złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które jednak nie doprowadziło do zaspokojenia wierzyciela.

(pismo procesowe k. 8- 9)

Nakazem zapłaty z dnia 4 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę zgodnie z żądaniem pozwu oraz kwotę 647 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(nakaz zapłaty k. 63)

Od powyższego nakazu H. O. złożył sprzeciw, zaskarżając orzeczenie w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu H. O. wskazał, że do roszczenia powoda znajdzie zastosowanie 3 letni termin przedawnienia, gdyż jest ono związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez pierwotnego wierzyciela. Roszczenie objęte pozwem stało się wymagalne z uwagi na wypowiedzenie łączącej strony umowy.

(sprzeciw k. 76- 82)

Pismem wniesionym w dniu 13 czerwca 2017 r. strona powodowa ograniczyła powództwo w związku z wpłatami dokonanymi przez komornika sądowego prowadzącego egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 4 lutego 2015 r. w łącznej kwocie 219,88 zł. W związku z tym powód poparł powództwo w zakresie kwoty 4.721,56 zł. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia powód wskazał, że (...) Bank S.A. we W. wypowiedział pozwanemu umowę ze skutkiem na dzień 4 lutego 2012 r. Zatem od tej daty w ocenie powoda należało liczyć początek biegu terminu przedawnienia. Na skutek nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w dniu 28 grudnia 2012 r. doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia.

(pismo k. 92- 94)

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2017 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, podtrzymał dotychczasowe stanowisko z uwagi na przedawnienie roszczenia. Strona pozwana zakwestionowała wskazaną przez powoda datę wymagalności roszczenia podnosząc, że powód nie złożył żadnego dowodu wypowiedzenia umowy łączącej pozwanego z pierwotnym wierzycielem. Ponadto pełnomocnik H. O. oświadczył, że pozwany od samego początku nie spełniał swoje zobowiązania. Na koniec strona pozwana wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(protokół rozprawy k. 109- 110)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 kwietnia 2009 r. H. O. zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której bank udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej w kwocie 3.920,71 zł. na okres od dnia 21 kwietnia 2009 r. do dnia 10 maja 2012 r. Pozwany otrzymał do swojej dyspozycji kwotę 3.061,89 zł. H. O. zobowiązał się do spłaty pożyczki w 36 ratach po 140 zł. każda, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od 10 czerwca 2009 r.

(umowa pożyczki gotówkowej k. 29- 32).

W 2011 r. doszło do zmiany nazwy pierwotnego wierzyciela z (...) Bank S.A. we W. na (...) Bank (...) S.A. we W..

(odpis z KRS k. 14- 28).

W dniu 6 marca 2012 r. (...) Bank (...) S.A. we W. wystawił przeciwko H. O. bankowy tytuł egzekucyjny w związku z umową pożyczki gotówkowej nr (...).

(bankowy tytuł egzekucyjny k. 33- 36)

Postanowieniem z dnia 17 maja 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku (...) Bank (...) S.A. we W. przeciwko H. O. o roszczenie pieniężne w wysokości 2.683,10 zł.

(postanowienie k. 37)

W dniu 31 marca 2014 r. (...) Bank (...) S.A. we W. zawarł z B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanego.

(umowa przelewu wierzytelności k. 38- 45, wyciąg z załącznika do umowy przelewu wierzytelności 46- 50)

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg rachunkowych powoda zadłużenie pozwanego na dzień 26 listopada 2014 r. wynosiło łącznie 4.941,44 zł. w tym 2.683,10 zł. tytułem należności głównej, 1.945,34 zł. tytułem odsetek oraz 313 zł. tytułem kosztów.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 51)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów, których wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G., wniósł o zasądzenie od H. O. kwoty 4.942 zł. z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 21 kwietnia 2009 r. z (...) Bank S.A. we W. umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa, nie kwestionując faktu zawarcia powyższej umowy, podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Na wstępie trzeba zauważyć, że pismem wniesionym w dniu 13 czerwca 2017 r. strona powodowa cofnęła powództwo w zakresie kwoty 219,88 zł. Stosownie do przepisu art. 203 § 1 k.p.c. pozew może zostać cofnięty bez konieczności uzyskania na powyższą czynność zgody pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W rozpoznawanej sprawie częściowe cofnięcie pozwu dokonano przed pierwszym terminem rozprawy. Powyższe częściowe cofnięcie pozwu nie wymaga zatem zgody pozwanego. Oceniając skuteczność powyższych czynności procesowych Sąd stosownie do przepisu art. 203 § 4 k.p.c. uznał częściowe cofnięcie pozwu za dopuszczalne, albowiem czynność ta nie pozostaje w sprzeczności z prawem, zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa. Uwzględniając zatem, iż strona powodowa cofnęła częściowo pozew ze skutkiem prawnym, należało dojść do przekonania, iż wydanie wyroku w zakresie kwoty 219,88 zł. stało się zbędne i w myśl przepisu art. 355 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w powyższym zakresie.

Przechodząc do oceny podniesionego przez pozwanego zarzutu należy stwierdzić, że zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie pozwanego wynikające z umowy pożyczki gotówkowej, jest świadczeniem związanym z prowadzeniem przez pierwotnego wierzyciela działalności gospodarczej. Wynika to z treści zawartej przez pozwanego umowy. W myśl przepisu art. 118 kc, który stanowi, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej- trzy lata. Wobec tego nie może być sporu, że termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy pożyczki gotówkowej wynosi 3 lata. W myśl art. 120 § 1 kc zdanie pierwsze bieg przedawnienia zaczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W pismach z dnia 22 stycznia 2015 r. oraz 13 czerwca 2017 r. powód wskazał, że pierwotny wierzyciel

wypowiedział pozwanemu przedmiotową umowę ze skutkiem na dzień 4 lutego 2012 r. Powyższa data została również wskazana w przedstawionym przez powoda wyciągu z załącznika do umowy przelewu wierzytelności. Natomiast strona pozwana zakwestionowała wskazaną przez powoda datę wymagalności roszczenia podnosząc, że powód nie złożył żadnego dowodu wypowiedzenia umowy łączącej pozwanego z pierwotnym wierzycielem. Ponadto pełnomocnik pozwanego oświadczył, że pozwany od samego początku nie spełniał swojego zobowiązania. Powyższe twierdzenie strony pozwanej znajduje swoje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. W wyciągu z załącznika do umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 marca 2014 r. wskazano, że pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w 36 ratach, natomiast na dzień sporządzenia dokumentu do zapłaty pozostało pozwanemu 32 raty. Zatem z powołanego wyciągu z załącznika do umowy przelewu wierzytelności wynika, że H. O. zapłacił jedynie 4 raty. Należy zauważyć, że z zawartej w dniu 21 kwietnia 2009 r. umowy pożyczki gotówkowej nr (...) wynika, że otrzymaną kwotę 3.920,71 zł. H. O. zobowiązał się spłacić w 36 ratach po 140 zł. każda, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca począwszy od 10 czerwca 2009 r., do dnia 10 maja 2012 r. Wobec powyższych uwag należałoby stwierdzić, że pozwany przestał wywiązywać się z warunków umowy pożyczki gotówkowej jeszcze w 2009 r. Powyższy wniosek koresponduje z treścią wyciągu z załącznika do umowy przelewu wierzytelności, w którym wskazano, że data najstarszej zaległości przypadała na dzień 10 lipca 2010 r. Skoro H. O. zobowiązał się do spłaty kwoty pożyczki w łącznej wysokości 3.920,71 zł. do dnia 10 maja 2012 r., a w wystawionym w dniu 6 marca 2012 r. przez (...) Bank (...) S.A. we W. bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że zadłużenie H. O. wynosi 3.734,07 zł., w tym 2.683,10 zł. tytułem należności głównej oraz 919,97 zł. tytułem odsetek, to nie sposób przyjąć, aby roszczenie powoda stało się wymagalne dopiero w dniu 4 lutego 2012 r., czyli zaledwie 3 miesiące przed przewidzianą w umowie datą spłacenia przez pozwanego całości zobowiązania. Wobec tego w ocenie Sądu strona pozwana słusznie zakwestionowała wskazaną przez powoda datę wymagalności dochodzonego roszczenia. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że roszczenie dochodzone pozwem stało się wymagalne w dniu 4 lutego 2012 r. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148), a nie zrobił tego. Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyżnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

W piśmie z dnia 13 czerwca 2017 r. powód wskazał, że dwukrotnie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia, pierwszy raz w dniu 28 grudnia 2012 r. na skutek nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a drugi raz w dniu 27 listopada 2014 r. na skutek złożenia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt.1 kc każda czynność podjęta przed sądem lub organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przerywa bieg przedawnienia. Z załączonych przez powoda dowodów w postaci dokumentów wynika, że w grudniu 2012 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez (...) Bank (...) S.A. we W. przeciwko H. O. z tytułu umowy pożyczki z dnia 21 kwietnia 2009 r. Następnie pierwotny wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu, które zakończyło się wydaniem w dniu 17 maja 2013 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi postanowienia o umorzeniu wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Nie ulega wątpliwości, że zarówno nadanie klauzuli wykonalności

bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przerwało bieg przedawnienia roszczenia, ale tylko w stosunku pomiędzy pozwanym, a pierwotnym wierzycielem. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy bowiem identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność podmiotu, na rzecz którego dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 roku, II CSK 196/14, LEX nr 1622306). Podkreślić należy, iż wyżej wymieniony wyrok SN stanowi zapoczątkowanie linii orzeczniczej, łagodzącej kryteria przedawnienia w obrocie konsumenckim. Orzeczenie to dotyczyło skutków materialnoprawnych złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji, lecz w uzasadnieniu wyroku SN zajął stanowisko mające o wiele szersze znaczenie. W uzasadnieniu wyroku wyrażono pogląd, że w postępowaniu egzekucyjnym „przerwanie przedawnienia następuje pomiędzy stronami postępowania o ile z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane. Pogląd ten wydaje się w ocenie Sądu logiczny i w pełni zrozumiały, zwłaszcza przy uwzględnieniu faktu, iż banki (do dnia 1 sierpnia 2016 r.) korzystają ze szczególnej ochrony prawnej w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego. Jednocześnie ochrona ta nie rozciąga się na inne podmioty, w tym również nabywców wierzytelności, pierwotnie przysługujących bankowi. Nie ma żadnych racjonalnych podstaw do uznania by nabywca wierzytelności, nie będący bankiem, miał korzystać z dobrodziejstw (...) (w tym również dobrodziejstwa w postaci przerwania biegu przedawnienia jedynie na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności). Powyższe stanowisko znalazło potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r. podjętej w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16, zgodnie z którą nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Uwzględnienie podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia skutkowało oddaleniem powództwa.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c. Ponieważ żądanie powoda zostało oddalone w całości to pozwanemu należy się zwrot niezbędnych kosztów poniesionych w celu obrony jego słusznych praw (art. 98 § 3 k.p.c.). Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 600 zł. z tytułu kosztów zastępstwa radcy prawnego - § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.